

Vlaams
Parlement

ingediend op **1654** (2017-2018) – Nr. 5
25 maart 2019 (2018-2019)

Verslag

namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuur,
Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn
uitgebracht door Johan Danen

over het ontwerp van decreet

tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009,
wat betreft de uitrol van digitale meters
en tot wijziging van artikel 7.1.1, 7.1.2 en 7.1.5
van hetzelfde decreet

Samenstelling van de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn:

Voorzitter: Tinne Rombouts.

Vaste leden:

Piet De Bruyn, Andries Gryffroy, Axel Ronse, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele, Elke Wouters;
Robrecht Bothuyne, Lode Ceyssens, Tinne Rombouts, Valerie Taldeman;
Gweny De Vroe, Bart Tommelein;
Rob Beenders, Bruno Tobback;
Johan Danen.

Plaatsvervangers:

Jelle Engelbosch, Sofie Joosen, Jos Lantmeeters, Jan Peumans, Nadia Sminate, Sabine Vermeulen;
Sonja Claes, Jos De Meyer, Bart Dochy, Orry Van de Wauwer;
Willem-Frederik Schiltz, Sas van Rouveroij;
Bert Moyaers, Els Robeyns;
Elisabeth Meuleman.

Toegevoegde leden:

Stefaan Sintobin;
Hermes Sanctorum-Vandevoorde.

Documenten in het dossier:

- 1654** (2017-2018) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Addendum
- Nr. 2: Verslag van de hoorzittingen
- Nr. 3 en 4: Amendementen

INHOUD

I. Toelichting.....	4
II. Bespreking	8
1. Toelichting van de amendementen.....	8
1.1. Amendementen ter garantie van het voordeel van de terugdraaiende teller	8
1.2. Amendementen met betrekking tot het databeheer	9
1.3. Economische verantwoording bij de amendementen	9
2. Bespreking.....	10
2.1. Tussenkomsst van Rob Beenders	10
2.2. Tussenkomsst van Johan Danen	11
2.3. Tussenkomsst van Willem-Frederik Schiltz	12
2.4. Tussenkomsst van Andries Gryffroy	13
2.5. Tussenkomsst van Robrecht Bothuyne.....	14
2.6. Tussenkomsst van de minister	14
3. Amendementen nrs. 78 en 79 – aansluitende discussie	15
3.1. Tussenkomsst van Johan Danen	15
3.2. Tussenkomsst van Rob Beenders.....	16
3.3. Tussenkomsst van Willem-Frederik Schiltz	16
3.4. Tussenkomsst van Robrecht Bothuyne.....	16
3.5. Tussenkomsst van Andries Gryffroy	17
3.6. Tussenkomsst van de minister	17
3.7. Tussenkomsst van Rob Beenders.....	17
3.8. Tussenkomsst van Johan Danen	18
3.9. Tussenkomsst van Willem-Frederik Schiltz	18
III. Stemming	19
Gebruikte afkortingen	20
Tekst aangenomen door de commissie.....	21
Bijlagen: zie dossierpagina van dit document op www.vlaamsparlement.be	

De Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn besprak op 19 maart 2019 het ontwerp van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de uitrol van digitale meters en tot wijziging van artikel 7.1.1, 7.1.2 en 7.1.5 van hetzelfde decreet (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1654/1). Over het ontwerp van decreet werden reeds hoorzittingen gehouden op 17 en 24 oktober 2018 (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1654/2). De minister verwees in de toelichting naar de nota van de Vlaamse Regering – Conceptnota. Uitrol van digitale meters in Vlaanderen (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 1074/1). Dit document kende geen afzonderlijke bespreking maar kwam, samen met het gezamenlijke advies van de SERV en de Minaraad hierover, wel aan bod in de behandeling van twee vragen om uitleg (*Vragen om uitleg* VI.Parl. 2017-18, nrs. 42 en 169).

Het gezamenlijke advies van de SERV en de Minaraad op de conceptnota is te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be. Het gezamenlijke advies van de SERV en de Minaraad op het ontwerp van decreet werd als addendum toegevoegd (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1654/1-Addendum).

Na de bespreking van het ontwerp van decreet in de commissie van 19 maart 2019 werd door de VREG op 25 maart 2019 ook een advies ingediend over amendement nr. 49. Dit advies staat tevens op de dossierpagina van dit document.

I. Toelichting

Minister *Lydia Peeters* licht het ontwerp toe, dat teruggaat op een conceptnota die is goedgekeurd op 2 februari 2017 (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 1074/1). Het ontwerp zelf werd door de Vlaamse Regering goedgekeurd op 29 juni 2018, gevolgd door de hoorzittingen in oktober (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1654/2).

Inhoud van het decreet

Het hoofddoel van het ontwerp is het Energiedecreet van 8 mei 2009 wijzigen met het oog op de uitrol van de digitale meters. Het regelt de organisatie van die uitrol en het beheer van digitale meters enerzijds en voorziet in het regelgevend kader voor de daaruit vloeiende data in Vlaanderen anderzijds. Het stoomt Vlaanderen klaar voor een digitale energietoekomst.

Het ontwerp bevat ook enkele zeer belangrijke bepalingen die de rendabiliteit van de productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA garanderen, dit via het behoud van het voordeel van de teruggedraaiende teller gedurende 15 jaar voor bestaande installaties en installaties gezet tot eind 2020 enerzijds, en via een nieuwe decretale rechtsgrond voor een nieuw, flexibel systeem van ondersteuning voor nieuwe installaties vanaf 2021 anderzijds. Respect voor investeringen in het verleden en oog voor de toekomst, vat de minister samen.

Verder bevat het decreet drie aanpassingen met betrekking tot het ondersteuningssysteem via groenestroomcertificaten en warmte-krachtcertificaten.

Tot slot wordt het toezicht van de VREG op de leveranciers werkzaam in Vlaanderen verscherpt.

Zij komt op elk van deze punten terug, maar verwijst tevens naar de artikelsgewijze bespreking in de memorie van toelichting voor een meer gedetailleerde toelichting en achtergrond bij elk afzonderlijk artikel.

Terminologie en definities

Ten eerste worden in de regelgeving de terminologie en definities aangepast aan de komst van de digitale meter en de inwerkingtreding van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG of GDPR). Die hebben – allebei afzonderlijk – een invloed op het huidige Vlaamse energiesysteem. Dat is ook logisch, want het energiesysteem van morgen is niet dat van tien jaar geleden en evenmin dat van vandaag. Bij het nieuwe energiesysteem horen de nodige nieuwe begrippen. Bij wijze van voorbeeld verwijst ze naar de definities van analoge, elektronische en digitale meter, en die van meet-, persoons-, relationele en technische gegevens.

Decretaal kader voor databeheer

De regelgeving wordt verder ook aangepast door middel van de introductie van de databeheerder. De databeheerder is de partij verantwoordelijk voor het beheren, verzamelen, valideren en verwerken van de gegevens. In een wereld waarin data de nieuwe olie vormen, heeft die afbakening twee redenen. Enerzijds moet erop worden toegezien dat er veilig met onze data wordt omgesprongen en met gegarandeerd respect voor ieders privacy. De databeheerder is de 'trusted third party', de partij die we vertrouwen met onze data. Anderzijds moet erop worden toegezien dat iedereen, indien gelegitimeerd, op een eerlijke, transparante en gelijke manier toegang krijgt tot die data. Dat vraagt een efficiënt en gereguleerd kader voor databeheer en een kader voor het aanbieden van de datadiensten.

Het beheer van de data afkomstig van de digitale meters kan op verschillende manieren worden georganiseerd. Zoals andere Europese landen aantonen, hoeft het databeheer zeker niet exclusief door de distributienetbeheerders te gebeuren. Het ontwerp erkent evenwel ook het huidige belang van de distributienetbeheerders in dit verband. Het huidige monopolie op de meetactiviteit van de distributienetbeheerders maakt het noodzakelijk dat de taak van het databeheer en de taak van het netbeheer minstens samenblijven op het moment van inwerkingtreding van het decreet. Zo kan de invoering van de digitale meter geleidelijk en vooral vlot verlopen. In de veelheid aan veranderingen, door de digitale meter maar ook de AVG, moet de nodige continuïteit verzekerd worden voor de consument.

Er wordt voorzien in een periodieke monitoring van dit databeheer en het databeheersysteem. Decretaal worden daarvoor de nodige kapstukken aangereikt. Zo zal de VREG vanaf 2028 elke vijf jaar een benchmarkstudie en evaluatie van het databeheer en databeheersysteem uitvoeren.

De VREG wordt ook breder aangewezen als de toezichthouder van de databeheerder. De VREG waakt er op heden reeds over dat de distributienetbeheerders binnen de lijnen van de regelgeving blijven, en is dan ook de aangewezen partij om de controle op het databeheer te blijven verzorgen.

In het ontwerp worden ook de activiteiten van de databeheerder vastgelegd en worden de aangelegenheden waarvoor de databeheerder geen beroep kan doen op derden afgebakend.

Bescherming van persoonsgegevens

Verder is veel belang gehecht aan het garanderen van bescherming van persoonsgegevens en het voorzien van voldoende transparantie over de persoonsgegevens die verwerkt worden. Het is vanzelfsprekend dat de AVG, sinds mei jongstleden van kracht, daarbij de richting heeft aangegeven. Er wordt voorzien in een schadevergoeding door de databeheerder bij een inbreuk in verband met gegevens en een administratieve sanctie door de VREG ten aanzien van zij die de verkregen gegevens aanwenden op een wijze die niet in overeenstemming is met de bepa-

lingen van het voorliggende ontwerp, de bijbehorende uitvoeringsbesluiten of het mandaat. Er wordt ook bepaald dat de databeheerder de gegevens verkregen bij de uitoefening van zijn taken niet kan gebruiken om commerciële diensten aan te bieden.

Taken van de netbeheerder

Ook de taken van de netbeheerder worden aangepast. De distributienetbeheerders zullen nu prioritair instaan voor de fysieke plaatsing en het beheer van digitale meters. Het decreet voorziet ook in strikte beperking van productieactiviteiten van de distributienetbeheerders inzake energie. Zo mogen ze geen energie produceren, behoudens voor eigen gebouwen. Zo kunnen ze bijvoorbeeld wel zonnepanelen op hun eigen gebouwen hebben of leggen. Dat strikte principe geldt evenzeer voor het produceren van thermische energie, al voorziet het ontwerp in een tijdelijke uitzonderingsmogelijkheid voor de productie daarvan.

Plaatsing en functionaliteiten van de digitale meter

Ook de plaatsing en functionaliteiten van de digitale meter worden in het ontwerp vastgesteld. De netbeheerder plaatst bij netgebruikers met een laagspanningsaansluiting kleiner dan 56 kVA een digitale meter, en het ontwerp definieert de groepen waar ze met voorrang geplaatst worden. De kosten-batenanalyse die in het kader van de uitrol van digitale meters werd uitgevoerd, toonde immers aan dat de grootste baten te halen zijn bij een gefaseerde volledige uitrol. De VREG bevestigde dat die wijze van uitrol de juiste keuze is. De Vlaamse Regering bepaalt de timing en de modaliteiten voor het plaatsen van de meters.

Het ontwerp voert ook het kader rond de plaatsing van de digitale meter en functionaliteiten van de digitale meter in. Het vastleggen van de nadere, gedetailleerde functionaliteiten van de Vlaamse digitale meter wordt gedelegeerd aan de Vlaamse Regering, maar ze moeten betrekking hebben op minstens de volgende vier soorten functionaliteiten: energiestromen en de kwaliteit ervan meten en registreren, vanop afstand communiceren met de databeheerder en distributienetbeheerder, het bezitten van de technische mogelijkheid tot communiceren met applicaties van andere marktpartijen (de zogenaamde gebruikerspoort), op afstand het toegangsvermogen instellen en het verlenen en onderbreken van de toegang tot het distributienet. Via de gebruikerspoort zal een nieuwe markt van energiediensten zich kunnen ontwikkelen. Het huidige decreet voorziet al in een delegatie aan de Vlaamse Regering om de minimumvoorwaarden vast te leggen, wat reeds gebeurd is, en de meters die worden uitgerold, voldoen ook aan de vier brede functionaliteiten.

Verwerking van gegevens

De regering wil de transparantie voor de gebruiker verhogen. Daarom worden de partijen die via de databeheerder toegang kunnen krijgen tot gegevens uit de digitale, elektronische en analoge meter, in het ontwerp opgesomd. Het gaat in dit nieuwe deel van het Energiedecreet zowel over partijen die toegang kunnen krijgen tot persoonsgegevens, als over partijen die toegang kunnen krijgen tot geaggregeerde en geanonimiseerde gegevens. Dit is met andere woorden de decretale verankering van de toegangsrechten voor de verschillende marktpartijen op de energiemarkten. Verder worden ook de verwerkingsverantwoordelijken voor welbepaalde verwerkingsdoeleinden benoemd zoals bedoeld door de AVG. Dit alles wordt in een tabel in de memorie van toelichting verduidelijkt. Daar vindt men welke categorieën van (persoons)gegevens door wie verwerkt mogen worden. Het doel is inzicht te geven aan de gebruiker in wie wat met zijn gegevens doet.

Het ontwerp zorgt ook voor transparantie ten aanzien van de netgebruiker, en in voorkomend geval ten aanzien van andere betrokkenen, bij het plaatsen van de digitale meter. Andere betrokkenen zijn bijvoorbeeld de partner of huisgenoot van diegene die het contract met de leverancier heeft afgesloten, of aan wiens naam de EAN-code is verbonden.

Het zorgt ook voor preventieve waarborgen voor de gegevensbescherming ten aanzien van de gegevens van die personen. Zo moeten de partijen die verantwoordelijk zijn om deze gegevens te verwerken, een risicobeheersingssysteem opstellen over de waarschijnlijkheid en grootte van de uiteenlopende, mogelijke risico's voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen, en waarin ze die beheersen. Op die manier worden inbreuken op privacy voorkomen.

Gereguleerd kader voor tarieven databeheer

Het ontwerp introduceert ook tarieven voor het databeheer. Door het aanwijzen van één databeheerder, verantwoordelijk voor de ondersteuning van gegevensuitwisseling op en gelinkt aan het Vlaamse distributienet, is er sprake van een dominante positie. Er is dan ook nood aan een gereguleerd kader voor de datatarieven. Doordat er duidelijk afgelijnde datataken zijn, kan de regulator ook duidelijk en transparant de kosten en inkomsten toewijzen. De richtsnoeren voor het opstellen van de tariefmethodologie zijn vastgelegd, alsook een procedure voor het indienen en goedkeuren van de tariefvoorstellen.

Garantie van rendabiliteit voor prosumenten

De invoering van de digitale meter maakt dat injectie en afname afzonderlijk geregistreerd kunnen worden. Voor bestaande zonnepaneleninstallaties kan dit betekenen dat rendement verloren gaat. Daarom is het tijdelijke behoud van de huidige compensatiemaatregel, die de injectie in mindering brengt van de afname, de zogenaamde terugdraaiende teller, noodzakelijk, en dat voor een periode van 15 jaar. Zo wordt de rechtsonzekerheid vermeden die zou ontstaan bij het onmiddellijk verdwijnen van het verworven recht op compensatie. Het abrupte wegnemen ervan zou bovendien het investeringsklimaat voor prosumenten, en dus de noodzakelijke investeringen in hernieuwbare energie en energie-efficiëntie, een disproportionele slag toebrengen. Conform de conceptnota wordt voor bestaande en nieuwe decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA die worden geïnstalleerd tot en met 31 december 2020, voorzien in het recht op de compensatieregeling verbonden aan de terugdraaiende teller gedurende 15 jaar, te rekenen vanaf het moment van de indiening van de installatie. Voor nieuwe zonne-energie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA, geïnstalleerd vanaf 1 januari 2021, wordt in een alternatief compenserend systeem voorzien, namelijk een vergoeding voor de aan het net geleverde stroom.

Ondersteuning via groenestroomcertificaten en warmte-krachtcertificaten

Voorts bevat het ontwerp drie aanpassingen met betrekking tot de ondersteuning via groenestroomcertificaten en warmte-krachtcertificaten: het invoegen van een maximaal steunvolume naast een maximale steunduur; het niet toekennen van steun (groenestroomcertificaten of warmte-krachtcertificaten) tijdens periodes met negatieve prijzen, zowel voor installaties met startdatum voor dan wel vanaf 1 januari 2013, ter uitvoering van de Europese staatssteuneisen; en een aanpassing aan de inleverbaarheid van certificaten bij verlengingen van biomassa-centrales.

Toezicht VREG op leveranciers

Tot slot zorgt het ontwerp ervoor dat de VREG opnieuw nauwgezet kan waken over het naleven van de energieregelgeving door leveranciers in de Vlaamse leveringsmarkt, zodat leveranciersproblemen tijdig kunnen worden gedetecteerd.

II. Bespreking

1. Toelichting van de amendementen

1.1. Amendementen ter garantie van het voordeel van de terugdraaiende teller

Willem-Frederik Schiltz herinnert eraan dat de uitrol van de digitale meters een Europese verplichting is. Het is van belang dat de consument een gedetailleerder zicht krijgt op zijn verbruik en de prosumant op hetgeen hij op het net zet. In de energietransitie wordt decentrale productie bovendien belangrijker. De digitale meter vormt daarvan een cruciaal element.

Anderzijds stelde de VREG vast dat daardoor het technische bezwaar wegvalt om het nettatarief aan te rekenen voor zowel wat men van het net haalt als erop zet. Dergelijke wijziging zou echter een aanslag vormen op de rendabiliteit van de investering van de huidige PV-eigenaars. De regering stelde daarop voor het geheel van de tarieven te laten terugdraaien via een verrekening, maar dat werd door de Raad van State afgewezen. De Raad formuleerde een bezwaar met betrekking tot het onderdeel distributietarief.

Samen met collega's van de N-VA en de CD&V diende hij daarom een reeks amendementen (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1654/3 – amendementen nrs. 3, 4 en 49) in om zekerheid te bieden aan de eigenaars van bestaande zonnepanelen en tegelijk rekening te houden met de op komst zijnde evoluties, met name het rendabeler maken van eigen verbruik of de uitwisseling van energie met burens en dergelijke.

In deze amendementen wordt bepaald dat prosumenten tot en met 2020, dat wil zeggen wie gisteren al eigenaar was, dat vandaag is en dat voor 2020 wordt, kunnen rekenen op een tarief alsof de meter terugdraaiend is. Daarmee wordt niet ingebroken in de bevoegdheid van de VREG om het tarief te bepalen, maar wordt het prosumententarief gelegd op de omvormer. Door te kiezen voor een tariefdrager wordt de bevoegdheid uitgeoefend om het richtsnoer te bepalen, waarbinnen de VREG vervolgens zijn tarief bepaalt.

Het lid onderstreept dat de amendementen de keuzevrijheid intact laten van elke prosumant om over te stappen op een ander tariefsysteem, namelijk het reguliere dat de regulator uitwerkt. Als voorbeeld geeft hij de prosumant met een hoge graad van gelijktijdig zelfverbruik, die weinig elektriciteit op het net zet.

Bovendien zal ook worden gewerkt met een terugleververgoeding, onderstreept hij. De verwachting is dat na 2020 een tariefsysteem ontstaat waarin het ook voor PV-eigenaars met minder zelfverbruik interessant is om het prosumententarief op te geven en in de plaats elektriciteit te verkopen aan aggregatoren of derde partijen, die haar dan weer doorverkopen aan wie haar nodig heeft. Om zeker te zijn dat dergelijke markt op gang komt, moet bekeken worden om met een gestandaardiseerde terugleververgoeding te starten, zodat de prosumant kan beoordelen of mogelijks de kost voor het gebruik van het net lager is dan de opbrengst van de verkoop van zijn elektriciteit.

De indieners willen maximaal al die mogelijkheden open houden, en tegelijk de terugverdientermijn die de huidige investeerders nodig hebben, vasthouden. Voor de bepaling van die termijn hebben de indieners van de amendementen zich ge-

baseerd op de termijn van vijftien jaar zoals ook weerhouden in artikel 80 van het ontwerp van decreet.

Hij onderstreept nogmaals dat het niet het parlement is dat de tarieven bepaalt. De Europese richtlijn 2018/2001/EU bepaalt dat de parlementen van de lidstaten mogen tussenkomen als toezichthouder op de regulator om erop toe te zien dat investeringen in hernieuwbare energie door de inwoners van lidstaten niet gefnuikt worden en dat geen vertrouwensbreuk optreedt. In voorliggend amendement wordt aldus met recht en rede die taak opgenomen, die trouwens ook in het VREG-decreet (*Parl. St. VI. Parl. 2015-16, nr. 812/9*) is ingeschreven. Het parlement bepaalt niet het tarief, maar wel het kader waarbinnen de regulator dat doet, vat hij samen. De tariefbepaling is technisch, terwijl wat hier voorligt, ook een normatieve keuze is: investeringszekerheid garanderen aan bestaande PV-eigenaars.

1.2. Amendementen met betrekking tot het databeheer

Robrecht Bothuyne wijst op de andere amendementen, die onder meer betrekking hebben op de rol van de databeheerder. Er wordt voorgesteld om hiervoor geen aparte rechtspersoon in te stellen, zoals het ontwerp van decreet voorstelt, vanwege de oplopende complexiteit en kosten, en in de plaats die functie toe te vertrouwen aan de distributienetbeheerder. Feitelijk is dat de werkmaatschappij van die laatste.

De indieners zijn gesterkt in hun mening door een advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit bij het Waalse decreet over de invoering van digitale meters. De netbeheerders zijn immers verantwoordelijk voor de verwerking van (persoons)-gegevens afkomstig van de digitale meters. Ook de VREG ziet een aparte rechtsfiguur als bijkomende complexiteit, die zijn eigen rol als waakhond kan uithollen.

Tegelijk worden in de amendementen waarborgen ingeschreven over onafhankelijk gegevensbeheer, niet-discriminerende toegang tot gegevens, en de gepaste beveiliging en bescherming van gegevens.

1.3. Economische verantwoording bij de amendementen

Andries Gryffroy gaat in op de economische vragen. Hij herinnert eraan dat in augustus 2015 beslist werd om de groenestroomcertificaten voor nieuwe installaties bij particulieren decretaal te schrappen, omdat bij de zesmaandelijksse evaluatie van de onrendabele top gebleken was dat het systeem zeer rendabel was voor deze groep, rekening houdend met zowel de terugdraaiende teller als het prosumementarief. Had men er toen in de plaats voor gekozen af te stappen van de terugdraaiende teller, zou men nu misschien nog altijd werken met groenestroomcertificaten, merkt hij op, maar gelukkig is dat niet gebeurd.

De terugverdientijd voor zonnepaneelinstallaties varieert van 10-13 jaar voor wie vroeg instapte, tot 10-12 jaar voor de huidige installaties. In de periode daartussen, toen de ondersteuning te hoog was, was ze wel korter. Omdat de slechtste situaties uitkomen op ongeveer 10 tot 13 jaar, werd gekozen voor een termijn van 15 jaar.

Het ontwerp van decreet bepaalt duidelijk dat het systeem terugdraaiend is voor alle componenten, behalve voor de distributienetcomponent. Er is nu met de amendementen voor gezorgd dat men voor die laatste de mogelijkheid heeft om verder te kiezen voor de terugdraaiende teller, of dat niet te doen. In dat laatste geval, gaat men onherroepelijk naar het brutoafnamesysteem voor alle installaties die gebouwd worden tot 31 december 2020. Wie daarna een installatie bouwt, valt vanzelf onder het systeem dat op dat ogenblik door de regulator zal bepaald zijn in de nieuwe tariefmethodologie voor het gedeelte distributienettarief.

Wie nu een installatie heeft of er een bouwt voor de genoemde datum, beschikt gegarandeerd over een rugzak van 15 jaar. Ofwel behoudt men die rugzak van 15 jaar met de terugdraaiende teller op het stuk van het distributienettarief, ofwel doet men eenmaal de onherroepelijke overstap naar het brutoafnamesysteem. Als de regulator na 2021 met een intelligent tariefsysteem zou komen, kan men nog wel afstappen van het brutoafnamesysteem en overstappen naar het nieuwste. Hoe intelligenter het is, hoe meer mensen van de terugdraaiende teller zullen afstappen. Doel is immers dat de digitale meter zorgt voor een innovatieve energietransitie.

Ook hij onderstreept dat er geen sprake is van bevoegdheidsoverschrijding. Wat voorligt, zegt niets over federale bevoegdheden als de btw en de energieheffing.

2. Bespreking

2.1. Tussenkoms van Rob Beenders

De fractie van *Rob Beenders* was aanvankelijk een koele minnaar van het voorliggende dossier, dat erg complex is. Niet omdat sp.a tegen evoluties is, maar omdat de slimme meter meer vragen opriep dan antwoorden. De hoorzittingen hebben op dat vlak bij velen de ogen geopend. Het voorstel opgenomen in de amendementen en dat vorige week naar voren werd geschoven, vind hij echter goed. Het geeft immers zekerheid aan een grote groep Vlamingen, nadat een lange periode van onduidelijkheid voor dalende investeringen had gezorgd.

Hij hoopt wel dat de oplossing de juridische toets doorstaat, want er is geen advies van de Raad van State. Een spoedadvies had het verhaal nochtans degelijker kunnen maken, al heeft het lid begrip voor de tijdsdruk. Waarop is de zekerheid gebaseerd dat dit niet na een klacht door het Grondwettelijk Hof zal worden teruggefloten, en dat het voorstel juridisch solide is?

Heeft de minister al contact gehad met de stichting 'Ministry of Privacy', dat zou aangekondigd hebben een procedure te willen opstarten met betrekking tot het luik databeheer? Kunnen in overleg met die stichting oplossingen gevonden worden, in de plaats van te kiezen voor een gerechtelijke procedure? Zijn er nog andere organisaties die daarmee dreigen?

Klopt het dat ook mensen zonder zonnepanelen op termijn verplicht worden een digitale meter te hangen, en dat men niet kan weigeren op straffe van afsluiting? Hij herinnert aan de kosten-batenanalyse die destijds door minister Tommelein werd besteld. De huurprijs voor een jaar zou 27 euro bedragen, in het kader van een uitrol over 20 jaar. Nu wordt voor een afschrijving op 15 jaar gekozen. Kan de minister exact zeggen wat de jaarlijkse huurprijs zal zijn voor een modaal Vlaams gezin? Hoe kan men dat terugverdienen?

Het softwareplatform met de werknaam Atrias, dat de digitale meter 100% slim moet maken, zit in het slop, al heeft het al meer dan 100 miljoen euro gekost. Voormalig minister Tommelein was zelfs voorstander om opnieuw te beginnen met een eigen, Vlaams platform. Wat is de stand van zaken? Welk overleg heeft nog plaatsgevonden? Wat is het standpunt van de minister?

Wat de draadloze technologie betreft, vraagt hij of de belofte van een bekabelde versie tegen 2023 als alternatief voor hoogsensitieve mensen, decretaal is vastgelegd. Of hangt men af van de goede wil van Fluvius? Aan de hand van welke criteria wordt beslist wie een bekabelde meter krijgt en wie niet? Het gaat immers niet om een erkende ziekte.

Hij besluit dat in het dossier dankzij de traagheid uiteindelijk veel juiste antwoorden zijn gekomen. Als er ook nog komen op deze vragen, is het mogelijk dat meerderheid en oppositie elkaar alsnog vinden.

2.2. Tussenkomen van Johan Danen

Johan Danen is net als de anderen tot de slotsom gekomen dat inderdaad een vorm van digitale meter nodig is om de energietransitie te realiseren. Vraag is natuurlijk of het op de voorliggende manier moet.

Wat het besparingspotentieel van de digitale meter betreft, onthield hij uit de hoorzittingen dat er weinig van wordt gerealiseerd, noch in buitenlandse, noch in binnenlandse projecten. Er is dan ook snel een kader van maatregelen nodig die ervoor zorgen dat mensen effectief energie en dus ook geld kunnen besparen, nog afgezien van het afvlakken van de pieken. In de plaats van lijdzaam te wachten op MIG 6 en de nieuwe tariefmethodologie, moet men mensen de voordelen van de digitale meter laten inzien.

Hij heeft begrip voor de keuze voor een termijn van 15 jaar maar de vraag is of iedereen vanaf het begin mee moet. Dat men een digitale meter bezorgt aan nieuwbouwwoningen, bij grondige energierenovaties of aan prosumenten, is logisch, maar kan men de anderen geen vrije keuze laten, aangezien men toch niet alles tegelijk kan doen? Daar komt bij dat de meters ook steeds beter zullen worden. Waarom dan nu al snel overgaan tot het dwingen van mensen die om welke reden ook, niet mee willen? Hij wijst er de minister op dat haar partij keuzevrijheid hoog in het vaandel voert. Zelf heeft hij op dat vlak een aantal amendementen ingediend (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1654/4). Zo zijn er mensen die geen straling willen in hun huis. Anderzijds zijn er ook nieuwbouw- of grondig gerenoveerde woningen met bijvoorbeeld een isolatieschil van aluminium, die geen signalen doorlaat. Hij pleit voor de nodige vrijheid om dergelijke gevallen later mee te pakken, bijvoorbeeld wanneer bedrade meters leverbaar zijn.

Daarop herinnert hij aan de suggestie van Ruth Lambrechts van Agoria voor een bundeling van technische installaties in een gestandaardiseerde oplossing voor alle meters, die men vervolgens draadloos kan aansluiten via een internetmodem. Het lid pleit ervoor te onderzoeken of iets dergelijks mogelijk is. Misschien is dat een taak voor de netbeheerders. Test Aankoop stelde dan weer de tijdelijke co-existentie van beide systemen voor, zoals in het buitenland. Daarop is tot nu toe geen afdoend antwoord gekomen.

Wat de juridische robuustheid betreft, is inderdaad tegemoetgekomen aan de adviezen van de Raad van State bij het ontwerp, maar anderzijds wordt het zo grondig gewijzigd door de voorgestelde amendementen dat het eigenlijk een nieuw ontwerp van decreet is. Het lid overweegt sterk via de voorzitter alsnog een advies te vragen, maar dat zal afhangen van de antwoorden die hij vandaag krijgt. Als het Grondwettelijk Hof het geamendeerde ontwerp vernietigt, zijn we immers nog veel verder van huis. Kan men de juridische robuustheid van wat voorligt, garanderen?

Hoe wordt gegarandeerd dat de datatarieven beperkt blijven? Als het klopt dat de eerste generatie meters met alleen een P1-poort al na een (half) jaar vervangen moeten worden door de tweede met een P1- en een S1-poort, kan men dan niet beter daarop wachten in de plaats van dubbel werk te doen?

Daarop citeert hij een fragment uit pagina 3 van de memorie van toelichting: "Ten tweede wordt voor bestaande en nieuwe decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA die worden geïnstalleerd tot en met 31 december 2020 voorzien in het recht op de compensatieregeling verbonden aan de terugdraaiende teller gedurende 15 jaar te rekenen vanaf het moment van de

indienstname van de installatie. Dit recht blijft zelfs indien de termijn van 15 jaar verstrijkt.". Van het eerste is hij voorstander, maar de tweede zin is vreemd. Voor hoelang is het dan? Voor eeuwig?

Ten slotte peilt hij naar de stand van zaken bij Atrias en het databeheer.

2.3. Tussenkoms van Willem-Frederik Schiltz

Willem-Frederik Schiltz is blij met de voorliggende oplossing, waarin de tariefdrager wordt gelegd bij de omvormer. Hij verzekert dat ook de indieners van de amendementen enorm veel belang hechten aan de juridische robuustheid. Het advies van de Raad van State werd ter harte genomen, evenals de Europese richtlijn 2018/2001/EU. En in de (nieuwe) Europese Elektriciteitsrichtlijn wordt bepaald dat de regulator de verantwoordelijkheid heeft voor ofwel de vaststelling van de tarieven ofwel de methodologie, en dat het aan het parlement is om die keuze te maken. In andere lidstaten gebeurt het op dezelfde manier.

Hij citeert artikel 21, 2. (2018/2001/EU): "De lidstaten zorgen ervoor dat zelfverbruikers (...) met betrekking tot de elektriciteit die zij verbruiken van of invoeden in het net, (niet mogen worden onderworpen) aan discriminerende of onevenredige procedures en tarieven, en aan nettatarieven die de kosten niet weerspiegelen.". Dat komt erop neer dat een lidstaat ervoor moet zorgen dat het tarief, dat door de regulator wordt ingesteld, de business case niet onderuithaalt, in casu dat zonnepanelen plots niet meer rendabel zijn doordat de terugverdientermin langer wordt, zelfs voorbij de levensduur van de panelen zelf. Dat is exact wat de indieners hebben gedaan. Hij onderstreept dat met 'lidstaat' het parlement wordt bedoeld. Uit de Europese rechtsleer blijkt duidelijk dat het niet de uitvoerende macht is die moet waken over het functioneren van de regulator, maar de wetgevende.

Wat de buurlanden betreft, bestaat in Duitsland reeds een soortgelijk systeem en zit ook Nederland volledig op dezelfde lijn. Volstrekte juridische zekerheid is er nooit, maar de indieners zijn behoedzaam te werk gegaan, verzekert hij. Zij bepalen immers niet het tarief, maar stellen alleen dat de vergoeding voor het gebruik van het net wordt bepaald door het vermogen van de omvormer. Hoe hoog die moet zijn, bepaalt echter de regulator. Het lid is meer dan behoorlijk gerust dat wat voorligt, elke toets doorstaat. Hij beschikt ook niet over indicaties van enig verzet. De sectoren signaleren integendeel dat men hierop wachtte: geruststelling, duidelijkheid, minimale interventie, volledig binnen het kader van decreten en Europese richtlijnen, open ten opzichte van toekomstige systemen.

Hij voegt nog toe dat er door de keuzevrijheid precies een co-existentie van tarief-systemen zal komen, wat zorgt voor een geleidelijke transitie in de plaats van een vertrouwensbreuk. Er is alleen een onderdrempel vastgelegd.

Hij treedt wel bij dat men erover moet waken dat de meter zo spoedig mogelijk slim gemaakt wordt, en dat al het mogelijke moet gedaan worden om Atrias van de grond te krijgen, opdat ook niet-specialisten kunnen profiteren van de digitale meters en ook niet-prosumenten zo snel mogelijk van de voordelen genieten. Ook wie geen zonnepanelen heeft, kan immers dankzij de digitale meter verstandiger verbruiken, door bijvoorbeeld apparaten te laten werken in periodes van lagere prijzen. Het komt er inderdaad op aan de consument zo snel en zo laagdrempelig mogelijk in te lichten. Zonder digitaal platform blijft de digitale meter dom. Het federale clearing house is broodnodig. Hij erkent dat het tijd heeft gevegd om iedereen bij de netbeheerders op dezelfde lijn te krijgen, maar de druk bij Fluvius wordt opgevoerd. Hij verwacht tegen het einde van de maand duidelijkheid. Mocht het vastlopen bij Atrias, is er altijd nog de mogelijkheid dat de Vlaamse netbeheerder apart verder doet. Hij verwacht niet dat het nog jaren aansleept. De netbeheerders

hebben er immers zelf alle belang bij dat ze zo snel mogelijk met de digitale meters aan de slag kunnen, alleen al vanwege de kostenbesparing.

Daarop leest hij een zin voor uit pagina 1 van de memorie van toelichting: "Tot slot voegt dit ontwerp van decreet ook een uitzondering in met betrekking tot de strafbaarstelling in het Energiedecreet van leveranciers die geen leveringsvergunning van de VREG hebben.". Daarover vindt hij niets terug in het ontwerp zelf en hij vraagt dan ook verduidelijking.

Tot slot, wat de inwerkingtreding betreft, merkte hij in de artikelsgewijze toelichting een verschil op tussen artikel 72 en artikel 84. Hij citeert bij het eerstgenoemde: "Ten einde evenwel geen retroactieve effecten te genereren om certificaten die reeds werden toegekend maar die nog niet in het kader van een quotumplicht werden gebruikt, wordt bepaald dat artikel 72 in werking treedt op de dag van publicatie van dit decreet in het Belgisch Staatsblad en niet later dan 1 april 2018, en maar voor het eerst van toepassing is op de groenestroomcertificaten die vanaf die datum op grond van artikel 7.1.1, §1, vierde en vijfde lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 worden verleend voor de productie van hernieuwbare energie uit biomassa.". Bij artikel 84 staat echter de klassieke formulering: "Artikel 72 heeft uitwerking vanaf 1 april 2018, en is voor het eerst van toepassing op de groenestroomcertificaten die vanaf die datum op grond van artikel 7.1.1, §1, vierde en vijfde lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 worden verleend voor de productie van hernieuwbare energie uit biomassa.". Kan de minister dat verschil uitleggen?

2.4. Tussenkoms van Andries Gryffroy

Andries Gryffroy erkent dat het onderwerp moeilijk is voor correcte communicatie, maar de indieners hebben wel degelijk geprobeerd de voorbije week om het verhaal duidelijk en volledig te brengen.

De problematiek van de hypersensitieven is aan de indieners bekend. Voor de bekabelde mogelijkheid verwijst hij naar het besluit van de Vlaamse Regering, dat moet volgen op de goedkeuring van het ontwerp. Zij is niet alleen noodzakelijk voor die groep maar ook bijvoorbeeld voor tellers in de kelders van een appartementsgebouw, met een slecht radiosignaal tot gevolg. De bekabelde functie moet er dus in elk geval komen. Hypersensitiviteit kan indirect gedetecteerd worden, omdat de uitrol van de prioritaire doelgroep al drie tot vier jaar zal duren. Hij verwacht namelijk niet dat hypersensitieven nu al zonnepanelen hebben en daartoe behoren, want ook omvormers geven straling. Voor de bekabelde uitvoering is het wachten op de volgende aanbesteding, want zij is zoals gezegd nog niet leverbaar. Het probleem zal dan ook tijdig ondervangen worden.

Hij treedt verder bij dat men mensen het voordeel van de digitale meter moet tonen. In principe zullen de klassieke consumenten dat het minst zien, al kunnen ook zij hun verbruik beter opvolgen. Binnen drie tot vier jaar zullen reeds 500.000 gezinnen een dergelijke meter hebben, en daarmee een voorbeeld vormen voor de anderen, dat thans nog ontbreekt, wat het laten zien van de voordelen bemoeilijkt.

De meters met alleen een P1-poort zijn door het uitstel tot minstens 1 juli al voorbijgestreefd. Ondertussen zijn de correcte geleverd, waardoor slechts één installatie nodig zal zijn.

Wat de termijn van 15 jaar betreft, legt hij uit dat de indienstneming de startdatum vormt. Na het verstrijken van die termijn komt men in het systeem terecht dat op dat ogenblik van kracht is, opgelegd door de tariefmethodologie van de regulator. Gedurende 15 jaar heeft men drie mogelijkheden: ofwel blijft men bij de terugdraaiende teller, ofwel stapt men over naar de brutoafname, ofwel is men al overgestapt naar het nieuwste systeem. Er is geen sprake van eeuwigheid.

2.5. Tussenkoms van Robrecht Bothuyne

Volgens *Robrecht Bothuyne* is wat voorligt, essentieel voor de voorbereiding van het toekomstige energiesysteem. Digitale meters zijn nodig voor een modern systeem waarin consumenten actief deelnemen aan de energiemarkt. Zijn fractie steunt dan ook niet het opt-outamendement van Johan Danen en Ingrid Pira. Het systeem kan alleen maar werken indien iedereen mee is. Hij is wel gevoelig voor de opmerking over de hypersensitieven maar daarover treedt hij de verwijzing van collega Gryffroy naar de bekabelde uitvoering bij.

2.6. Tussenkoms van de minister

Minister *Lydia Peeters* dankt voor de steun. Digitale meters zijn inderdaad nodig omdat zij het begin vormen van een slim en flexibel net, waarin hernieuwbare energie ten volle kan ontplooiën.

Wat de juridische robuustheid van de regeling voor prosumenten betreft, herinnert ze eraan dat de regering sinds haar eerder genoemde conceptnota altijd vooropgesteld heeft dat het rendement voor de prosumenten gegarandeerd moest blijven (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 1074/1). Dat is ook zo gebeven in de opeenvolgende (voor)ontwerpen, waarover de Raad van State inmiddels al twee keer een advies gaf. In zijn laatste heeft de Raad expliciet gezegd dat hij geen nieuw advies geeft over datgene waarover hij zich al heeft uitgesproken. Het is dan ook niet aangewezen om een advies te vragen over de voorliggende amendementen. Verder worden ze uitgebreid toegelicht in de verantwoording. Daarin wordt onder andere verwezen naar de – toen nog ongepubliceerde – Europese richtlijn. De regering is zeker dat wat voorligt, juridisch sluitend is, besluit ze. Er zijn voldoende argumenten om de juridische toets te doorstaan. Met het gebruik van de omvormer als tariefdrager wordt immers niet ingegaan tegen de autonomie van de VREG en worden de distributienettarieven als dusdanig niet bepaald. Er wordt slechts een kapstok aangereikt.

Er is ook zeer veel aandacht besteed aan de privacy, verzekert ze. Haar kabinet heeft uitgebreid overlegd met de Gegevensbeschermingsautoriteit. Het ontwerp bevat zowel preventieve als repressieve maatregelen. Er zijn sancties bij verkeerd gebruik van data. Volgens haar is voldoende rekening gehouden met alle bepalingen. De Gegevensbeschermingsautoriteit heeft in 2018 dan ook groen licht gegeven aan het ontwerp. Men mag ervan uitgaan dat de privacy voldoende beschermd is.

Wat de kosten betreft, zijn inmiddels verschillende kosten-batenanalyses uitgevoerd: in 2008, 2011, 2014, 2017 en 2018. Conclusie is dat de maatschappelijke baten hoger zijn bij een volledige uitrol, die gespreid wordt over 20 jaar. In de laatste analyse belopen ze 440 miljoen euro. Het is aan de Vlaamse Regering om de termijn op 15 jaar te brengen, maar Fluvius heeft wel al aangegeven dat dit mogelijk is.

Ingaan op het verzoek om toe te laten dat mensen geen digitale meter aanschaffen, levert problemen op. Het eerste is dat de bestaande Ferrarimeters niet meer gemaakt worden en dus bij nieuwbouw niet leverbaar of bij defect niet vervangbaar zijn. Ten tweede zou het overslaan van woningen de efficiëntie van de uitrol verstoren en daardoor extra kosten veroorzaken.

Van de genoemde kostprijs van 27 euro (voor elektriciteit en gas) zegt de VREG zelf dat het vermoedelijk een overschatting is. Sinds de eerste aanbesteding in 2013 zijn de meters al enorm in prijs gedaald, wat volgens haar in de toekomst nog zal doorgaan.

Met Atrias mengt de regering zich niet, want dat zit bij de distributienetbeheerder en Fluvius. Verder treedt ze de toelichting door de heren Schiltz en Gryffroy bij.

Zij bevestigt dat de digitale meters die vanaf 1 juli geplaatst worden niet meer die van de eerste generatie zijn, maar een nieuwe vormen, met specifieke S1-poorten, die de installatie van applicaties mogelijk maken. Daardoor zal de consument een duidelijk beeld krijgen van zijn energieverbruik en de prosumant van zijn opwekking, wat bewustere omgang en prijsdaling kan opleveren.

Daarop bevestigt ze dat de termijn van 15 jaar waarvan sprake in artikel 80 ten vroegste vervalt op 1 januari 2021, zelfs voor prosumanten die een nog oudere installatie hebben.

De door de heer Schiltz geciteerde zin uit pagina 1 van de memorie van toelichting is een relic uit een eerder versie van het ontwerp, waarin nog een uitzondering stond die in deze versie weggevallen is. Deze had moeten geschrapt worden.

Wat het door hem gesignaleerde verschil tussen de toelichting bij artikel 72 en artikel 84 betreft, geeft ze mee dat die laatste de juiste lezing van de retroactieve werking is. Ook artikel 72 heeft dus wel degelijk uitwerking vanaf 1 april 2018.

Ten slotte merkt zij bij het tweede amendement van de heer Danen op dat door de schrapping van de thans bestaande verplichting om een meter te laten plaatsen, onduidelijkheid wordt gecreëerd en dat is niet de bedoeling.

3. Amendementen nrs. 78 en 79 – aansluitende discussie

3.1. Tussenkoms van Johan Danen

Johan Danen licht zijn amendementen verder toe (amendementen nrs. 78 en 79 – *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1654/4). Hij bevestigt nogmaals dat hij de digitale meter noodzakelijk vindt voor de energietransitie, maar er blijven onbeantwoorde vragen bij de voorliggende aanpak. Hij erkent dat gestaag een draagvlak is opgebouwd bij de prosumanten en het zou een grote fout zijn om dat er weer onderuit te slaan. Anderzijds stelt hij wel vast dat er een gigantisch verschil is tussen de inspanningen die gedaan zijn voor die groep, en die voor de mensen die nog geen digitale meter willen. Vandaar zijn amendementen.

In amendement nr. 78 roept hij op elke netgebruiker de kans te laten om te kiezen voor het behoud van de oude meter, dan wel de draadloze module eruit te halen. Hij herhaalt dat toch niet alles tegelijk kan en dat het 15 of 20 jaar duurt voor elke woning uitgerust is met een digitale meter, wat de gelegenheid geeft om welzijn te bieden aan de mensen die er echt geen willen. Men vermijdt er ook juridische procedures mee, in het bijzonder als men het onderscheid gaat maken tussen wie wel en wie niet hoeft. Waarschijnlijk zal men immers toestaan dat bewoners van een huis met een aluminiumschil mogen wachten, omdat een draadloze meter daar toch niet werkt, terwijl men iemand die om een andere reden niet wil, wel verplicht. Het lid pleit voor meer pragmatiek.

Amendement nr. 79 strekt ertoe in artikel 68 van het ontwerp de punten 3, 4 en 5 te schrappen. Het is immers bijzonder verregaand om weigeraars af te sluiten en zelfs niet te verwijzen naar het LAC. Bij dergelijke repressie heeft hij grote vragen. Moordenaars worden minder streng gestraft, zegt hij bij wijze van boutade, want zonder energieaansluiting moeten leven, is geen pretje.

Als zijn amendementen gesteund worden, is hij bereid het geamendeerde ontwerp goed te keuren.

3.2. Tussenkomsst van Rob Beenders

Rob Beenders blijft kritisch. Het dossier is te belangrijk voor vermoede zekerheden. Er moet gestreefd worden naar 100% zekerheid. Hij herinnert aan het debat in de commissie naar aanleiding van het eerste advies van de Raad van State, waarin de meerderheid volhield dat zij gelijk had en het advies ter zijde schoof (*Vragen om uitleg* VI.Parl. 2017-18, nr. 2209). Achteraf bleek er toch een juridisch probleem te zijn. Het lid wil daarvan geen herhaling. Daarom pleit hij alsnog voor een spoedadvies. Het is niet het eerste, dus kan snel gaan, en geeft meer zekerheid ingeval iemand naar het Grondwettelijk Hof stapt. Waar wacht men op, als men toch zo zeker is van zijn juridische gelijk?

Aan de argumentatie van Johan Danen voegt hij toe dat een opt-outs scenario de netbeheerders uitdaagt om een draagvlak te creëren voor de gewenste evolutie naar een slim net. Nu geeft men hun een vrijbrief, want het ontwerp verplicht de consumenten om de digitale meters te aanvaarden op straffe van afsluiting. Zorgt dergelijke garantie er niet voor dat de netbeheerders te weinig uitgedaagd worden om het nog niet erg grote draagvlak te vergroten, tenzij bij de prosumenten? Men kan vandaag niet nog eens aan de gezinnen zonder zonnepanelen zeggen hoeveel over enkele jaren hun digitale meter jaarlijks zal kosten. Hij treedt dan ook bij dat het ontwerp met haken en ogen aan elkaar hangt. De vandaag gegeven antwoorden stellen onvoldoende gerust. Iedereen heeft bij de voorgestelde uitdaging te winnen, concludeert hij, en zijn fractie zal dan ook de amendementen van Groen steunen.

3.3. Tussenkomsst van Willem-Frederik Schiltz

Willem-Frederik Schiltz volgt de amendementen niet. De indieners van de meerderheidsamendementen hebben er alles aan gedaan om het tarief los te koppelen van de digitale meter. Hij verwijst naar zijn eerdere uitleg over het snelle terugverdienen van de kosten, die ongeveer 15 euro per jaar zullen bedragen. Het komt erop aan de consumenten zo vlug mogelijk duidelijk te maken hoe ze dat kunnen. Hun de vrijheid geven om wel of niet mee te doen, teert echter in op de baten, want het is net door de relatief snelle uitrol van de meters dat de data kunnen zorgen voor een daling van de kosten van het netbeheer. Hij gelooft dat de mens altijd bang is van het nieuwe en dat de aanvaarding zonder verplichting te langzaam gaat, al blijft hij voorstander van actieve voorlichting.

Hij bevestigt nogmaals dat er vanaf 2023 bekabelde versies komen voor woningen waarin technische problemen de data-uitwisseling belemmeren, en ook voor hoog-sensitieve mensen.

Nog een derde advies vragen aan de Raad van State lijkt hem onnodig. Door meer uitstel dreigt men immers de trein te missen. De netbeheerders staan klaar om op 1 juli te starten. Afronding tijdens deze legislatuur is dan ook wenselijk.

Tot slot wijst hij erop dat de digitale meters een zegen zijn voor consumenten met een budgetmeter.

3.4. Tussenkomsst van Robrecht Bothuyne

Volgens *Robrecht Bothuyne* is het draagvlak niet alleen een verantwoordelijkheid van de databeheerder, maar ook van de politiek en de regulator. De belangrijkste zijn evenwel de leveranciers en zij wensen de volledige uitrol gegarandeerd te zien. Alleen dan kunnen zij immers inspelen op de mogelijkheden van de nieuwe technologie. Een opt-out clausule creëert onzekerheid en hogere prijzen.

Anderzijds erkent hij wel het belang van de bekabelde optie voor hoogsensitieve mensen, maar daarover bestaat politieke eensgezindheid. Zij zal dan ook opgenomen worden in het besluit van de Vlaamse Regering.

3.5. Tussenkoms van Andries Gryffroy

Andries Gryffroy informeert bij de oppositie welke vragen nog open staan. Hij treedt de minister bij dat de Raad van State weigert om te herhalen wat hij de vorige keer al schreef. Verder stelt hij de wedervraag hoe een nieuwe woning moet getaxeerd worden als men geen digitale meter wenst. Bovendien bestaat er al een opt-out, zij het tarifair en voor prosumenten. Zij kunnen immers kiezen. Vrijblijvendheid leidt voor de ontwikkelaars van nieuwe marktmodellen tot onzekerheid en het risico van dalende baten. Bovendien wordt gestart met de prioritaire groepen. Hij verwacht dat er, tegen de tijd dat de gewone consument aan de beurt is, heel wat nieuwe ontwikkelingen op de markt zullen zijn.

3.6. Tussenkoms van de minister

Minister *Lydia Peeters* verklaart dat zij wel degelijk helemaal overtuigd is van de juridische robuustheid. Haar partij voert inderdaad vrijheid hoog in het vaandel, maar er zal wel degelijk keuze zijn, namelijk bij de wijze van facturatie van verbruik en injectie. Zij herhaalt nog een keer de samenstelling van de prioritaire groep: nieuwbouw, ingrijpende renovatie, verplichte metervervanging, prosumenten en budgetmeters. Zij herhaalt ook de eerdere argumentatie over de afwezigheid van hypersensitieven in die groep en over de bekabelde versie bij de volgende aanbesteding.

Wat de kosten betreft, wijst ze erop dat nieuwe meters op initiatief van de netbeheerders kosteloos geplaatst worden, voor zover men de geplande uitrol volgt. Wie meteen een digitale meter wil, nog voor hij aan de beurt komt, moet wel betalen voor de plaatsing.

In de kosten-batenanalyse werd indicatief berekend dat de jaarlijkse kostprijs voor de elektriciteitsmeter 15 euro zou bedragen, wat dan waarschijnlijk nog een overschatting is. Hoe dat zal verrekend worden, behoort evenwel tot de autonomie van de VREG. Uit een studie van de regulator blijkt trouwens dat de kosten van de huidige meter met dubbele optie hoger zijn dan die van de digitale, en ook die worden verrekend in de distributienettarieven. Volgens haar zal de toekomstige prijs voor de consument dan ook niet hoger zijn dan de huidige.

De mogelijkheid tot afsluiting bij weigering bestaat vandaag al voor de klassieke meters. Op dat vlak verandert niets. Het amendement gaat dan ook verder dan de bestaande regelgeving.

3.7. Tussenkoms van Rob Beenders

Rob Beenders blijft betreuren dat de precieze kostprijs onbekend blijft. Hij is immers erg belangrijk voor het draagvlak. De VREG moet ook een berekening op 15 jaar kunnen maken. Hoe dan ook zal een huurprijs voor de digitale meter moeten betaald worden.

In eerdere gevallen kon de Raad van State op vijf dagen een spoedadvies bezorgen, wat in dit geval zeker haalbaar moet zijn, gezien de eerdere adviezen. Hij pleit er nogmaals voor, want er is nog tijd.

Hij zal niet tegen het ontwerp stemmen, omdat het in de positieve zin is geëvolueerd. Belangrijke componenten blijven echter ontbreken, met name de effectieve kostprijs voor niet-prosumenten en de uitdaging van de netbeheerder. Als iedereen overtuigd is van het nut van de meter, is het probleem immers van de baan. Deze punten, samen met dat over de Raad van State, doen zijn fractie tot een onthouding besluiten.

3.8. Tussenkomsst van Johan Danen

Ook voor *Johan Danen* blijven er onduidelijkheden, al treedt hij bij dat het dossier gunstig is geëvolueerd. Het was dus goed om wat te wachten, maar het blijft een feit dat men zeven maanden gewerkt heeft aan een oplossing voor de prosumenten, die hij helaas in de pers heeft moeten vernemen.

Door de blijvende vragen over de juridische robuustheid, overweegt zijn fractie om via de parlamentsvoorzitter een advies van de Raad van State te vragen. Hij wil niet de doodgraver zijn van de regeling, maar evenmin geconfronteerd worden met een arrest van het Grondwettelijk Hof waarin die wordt vernietigd.

Het klopt dat elektrosensitieve mensen allicht geen zonnepanelen hebben, maar ze bouwen wel nieuwe huizen en krijgen dan een draadloze meter, terwijl men er perfect een bekabelde kan plaatsen. Hij is ervan overtuigd dat de meeste mensen vanaf 2023 voor die laatste zullen kiezen. Consumenten worden vandaag echter niet gelijk behandeld. Waar het om technische redenen niet kan, krijgt men uitstel of op kosten van Fluvius een bedrade oplossing. Wie het niet wil om gezondheidsredenen, moet toch de draadloze meter aanvaarden en kan pas in 2023, tegen betaling, naar een andere overgaan. Die ongelijkwaardige behandeling is op zich al een voldoende reden voor onthouding.

Verder zorgt de amendering voor dergelijke fundamentele aanpassing dat een advies van de Raad van State wel degelijk over iets nieuws zou gaan.

Derde onbeantwoorde vraag is waarom niet zoals in het buitenland twee systemen naast elkaar kunnen bestaan, eventueel voor een beperkte tijd. Daarmee kan men het draagvlak verhogen zonder effect op de energietransitie. Waarom weigert men co-existentie te overwegen?

3.9. Tussenkomsst van Willem-Frederik Schiltz

Willem-Frederik Schiltz verwijst in zijn repliek opnieuw naar de maatschappelijke kosten-batenanalyse voor de verantwoording van de verplichte uitrol. Dat de oplossing eerst in de pers kwam, was niet zijn bedoeling verzekert hij.

III. Stemming

Ter stemming gelegd worden de amendementen nrs. 78 en 79 (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1654/4) verworpen met 10 stemmen tegen 2.

De amendementen nrs. 1 tot en met 77, de artikelen 1 tot en met 84 zoals geamendeerd, en het ontwerp van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de uitrol van digitale meters en tot wijziging van artikel 7.1.1, 7.1.2 en 7.1.5 van hetzelfde decreet, als geheel, worden aangenomen met 10 stemmen bij 2 onthoudingen.

Tinne ROMBOUTS,
voorzitter

Johan DANEN,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

AC	alternating current (wisselstroom)
AVG	algemene verordening gegevensbescherming
btw	belasting over de toegevoegde waarde
EAN	European Article Numbering
EU	Europese Unie
GDPR	General Data Protection Regulation
kVA	kilovoltampère
LAC	lokale adviescommissie
MIG	Message Implementation Guide
PV	photovoltaic
VREG	Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 1.1.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 9°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“9°/2 afgeleide persoonsgegevens: persoonsgegevens die afgeleid kunnen worden uit de persoonsgegevens die in het kader van dit decreet verzameld worden;”;

2° er wordt een punt 12°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“12°/2 algemene verordening gegevensbescherming: de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (“algemene verordening gegevensbescherming” of “AVG”);”;

3° er wordt een punt 13°/0 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“13°/0 analoge meter: meter die op een elektromechanische manier energiestromen meet en registreert;”;

4° er wordt een punt 25°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“25°/2 digitale meter: een elektronische meter die energiestromen en aanverwante fysische grootheden meet en registreert en die uitgerust is met een tweerichtingscommunicatiemiddel, dat ervoor zorgt dat de gegevens niet alleen lokaal, maar ook op afstand uitgelezen kunnen worden zodat de meter in staat is om op basis van de gegevens die hij lokaal of van op afstand ontvangt bepaalde acties uit te voeren;”;

5° punt 34°, opgeheven door het decreet van 14 februari 2014, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

“34° elektronische meter: een meter die op een digitale manier energiestromen meet en registreert en die al dan niet uitgerust is met een communicatiemiddel dat ervoor zorgt dat de gegevens niet alleen lokaal, maar ook op afstand uitgelezen kunnen worden;”;

6° er wordt een punt 49°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“49°/1 ESCO: een natuurlijk persoon of rechtspersoon die in de inrichtingen of gebouwen van een netgebruiker energiediensten of andere maatregelen ter verbetering van de energie-efficiëntie levert waarbij de terugbetaling van de investering gebeurt op basis van de terugverdientijd van de investering;”;

7° er wordt een punt 66°/0 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“66°/0 hoofdmeter: analoge meter, elektronische meter of digitale meter die energiestromen minstens meet en weergeeft en als eerste meter op een toegangspunt is aangesloten;”;

- 8° in punt 81° wordt tussen de zinsnede "werkmaatschappij," en het woord "leverancier" de zinsnede "aanbieder van energiediensten," ingevoegd;
- 9° er wordt een punt 82°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:
- "82°/1 meetgegevens: gegevens die verkregen worden door of gebaseerd zijn op een telling of meting door middel van een meetinrichting;"
- 10° er wordt een punt 91°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:
- "91°/2 netto-afname: de afname op een toegangspunt verminderd met de injectie van een productie-installatie aangesloten op hetzelfde toegangspunt;"
- 11° er wordt een punt 99°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:
- "99°/1 persoonsgegevens: persoonsgegevens, vermeld in artikel 4, 1), van de algemene verordening gegevensbescherming;"
- 12° punt 101/1° wordt opgeheven;
- 13° aan punt 102° wordt de zinsnede ", met uitsluiting van prosumenten" toegevoegd;
- 14° punt 104° wordt opnieuw ingevoegd als volgt:
- "104° prosumant: elektriciteitsdistributienetgebruiker met toegangspunt voor afname, al dan niet rechtstreeks op een transformator aangesloten, en met een decentrale productie-eenheid met een maximaal AC-vermogen kleiner dan of gelijk aan 10 kVA die hem in staat stelt elektriciteit te injecteren op het elektriciteitsdistributienet;"
- 15° er wordt een punt 110°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:
- "110°/1 relationele gegevens: gegevens die betrekking hebben op de verhouding tussen de netgebruiker en een marktpartij of tussen marktpartijen onderling;"
- 16° punt 113°/1 wordt opgeheven;
- 17° er wordt een punt 114°/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:
- "114°/3 submeter: meter die stroomafwaarts van de hoofdmeter opgesteld is en energiestromen in een beperkt deel van een energienetwerk kan meten en registreren;"
- 18° punt 115°/1/1 wordt vervangen door wat volgt:
- "115°/1/1 tariefdrager: objectieve, meetbare eenheid waarop een distributienettarief berekend wordt;"
- 19° er wordt een punt 115°/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:
- "115°/3 technische gegevens: gegevens die de aansluiting of de technische toestand en specificaties van de meter voor elektriciteit of de meter voor aardgas omschrijven;"

Art. 3. In artikel 3.1.3, eerste lid, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij de decreten van 10 maart 2017 en 16 november 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "Om haar missie waar te maken" worden vervangen door de woorden "Om zijn missie waar te maken";

2° aan punt 4° worden de punten k) en l) toegevoegd, die luiden als volgt:

- "k) een vijfjaarlijkse evaluatie van de activiteiten inzake databeheer door de netbeheerder, met inbegrip van een studie over het aanbieden van de specifieke activiteiten en het opnemen van taken en verplichtingen met betrekking tot activiteiten inzake databeheer in de andere gewesten en in de ons omliggende landen;
- l) tweejaarlijks rapporteren aan de Vlaamse Regering over de naleving van de voorwaarden waaraan de netbeheerders zijn gebonden bij de uitoefening van hun activiteiten inzake databeheer, met inbegrip van de resultaten van de vijfjaarlijkse evaluatie."

Art. 4. Aan artikel 4.1.4 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 november 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, 4°, wordt de zinsnede ", aanbieders van energiediensten, ESCO's, aggregatoren" ingevoegd tussen de woorden "tussenpersonen" en "en producenten";

2° aan paragraaf 2 wordt een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"5° de capaciteit om bij de uitoefening van zijn activiteiten inzake databeheer, zoals vermeld in artikel 4.1.8/2, te voldoen aan de vereisten van de algemene verordening gegevensbescherming;"

3° aan paragraaf 2 wordt een punt 6° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"6° de capaciteit om de uniforme voorwaarden na te leven voor een continu risicobeheersingssysteem met betrekking tot de waarschijnlijkheid en ernst van de uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen.";

4° in paragraaf 4 worden in punt 1° tussen het woord "net" en het woord "in" de woorden "of de activiteiten inzake databeheer" ingevoegd;

5° aan paragraaf 4 wordt een punt 3° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"3° een grove tekortkoming met betrekking tot de naleving van de algemene verordening gegevensbescherming."

Art. 5. In artikel 4.1.5, eerste lid, van hetzelfde decreet, wordt tussen het woord "distributienet" en het woord "en" de zinsnede ", activiteiten inzake databeheer" ingevoegd.

Art. 6. Aan artikel 4.1.5/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 16 november 2018, waarvan de bestaande tekst paragraaf 1 zal vormen, wordt een paragraaf 2 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§2. De werkmaatschappij en de personeelsleden van de werkmaatschappij die zijn aangesteld als functionaris voor gegevensbescherming ontvangen bij de uitvoering van de aan hen en aan de werkmaatschappij in het kader van de alge-

mene verordening gegevensbescherming opgelegde verplichtingen geen directe instructies van de raad van bestuur van de werkmaatschappij, de netbeheerder, de Vlaamse overheid of van de publieke of particuliere rechtspersonen, vermeld in artikel 4.1.22/7 tot en met 4.1.22/12.”.

Art. 7. Artikel 4.1.6 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 8 juli 2011 en 24 februari 2017, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4.1.6. §1. Het beheer van een distributienet en het plaatselijk vervoernet van elektriciteit omvat de volgende taken:

- 1° het beheer en onderhoud en het ontwikkelen onder economische voorwaarden van een veilig, betrouwbaar en efficiënt net met inachtneming van het milieu en de energie-efficiëntie van het net, en de nodige ondersteunende diensten daarvoor verlenen;
- 2° het aanhouden van voldoende netcapaciteit om de elektriciteits- en aardgasbehoefte te dekken van de afnemers die aangesloten zijn op zijn net en om het vervoer van elektriciteit en aardgas naar de distributienetten mogelijk te maken;
- 3° de uitbreiding van zijn net in het geografisch afgebakende gebied waarvoor hij is aangewezen, of, als er nog geen net aanwezig is, de aanleg van het net in dat geografisch afgebakende gebied;
- 4° de herstelling, het preventieve onderhoud, de vernieuwing en de verbetering van zijn net en de bijbehorende installaties;
- 5° het oplossen van onderbrekingen en storingen bij de elektriciteits- of aardgastoevoer via zijn net;
- 6° het opstellen, het bewaren en ter beschikking stellen van de plannen van zijn net;
- 7° het aansluiten, verzegelen, afsluiten en heraansluiten van installaties op zijn net en het aanpassen van de aansluitingen op zijn net;
- 8° het verlenen van nettoegang;
- 9° het verstrekken van de nodige inlichtingen aan de beheerders van de netten waarmee zijn net in kwestie verbonden is, om een veilige en efficiënte uitbating, een gecoördineerde ontwikkeling en een goede wisselwerking tussen de netten te waarborgen;
- 10° als elektriciteitsdistributienetbeheerder transparante, niet-discriminerende en op de markt gebaseerde procedures hanteren bij de aankoop van elektriciteit;
- 11° alle vormen van energiefraude, gerelateerd aan hun activiteiten, actief detecteren en vaststellen, en maatregelen nemen om energiefraude te vermijden.

§2. Het beheer van het distributienet omvat bovendien het ter beschikking stellen, de plaatsing, de activering, de desactivering, het onderhoud, het herstellen en het actief beheren van digitale, elektronische en analoge meters en tellers.

§3. Het beheer van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit omvat bovendien de volgende taken:

- 1° het beheren van het toegangsregister van zijn net;
- 2° het ter beschikking stellen, de plaatsing, de activering, de desactivering, het onderhoud en het herstellen van meters en tellers op de toegangspunten op zijn net;
- 3° het aflezen van de meters en tellers op de toegangspunten op zijn net, de bepaling van de injectie en de afname van de producenten en afnemers die aangesloten zijn op zijn net en de verwerking en de bewaring van die gegevens;
- 4° het verstrekken van de nodige meetgegevens en andere gegevens aan de distributienetbeheerder, de beheerder van het transmissienet, de vervoeronderneming, de producenten, de evenwichtsverantwoordelijken, de bevrachters, de tussenpersonen, de leveranciers, de afnemers en de VREG.”.

Art. 8. In titel IV, hoofdstuk I, afdeling III, onderafdeling I, van hetzelfde decreet, wordt een artikel 4.1.6/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.6/1. De netbeheerder zorgt met eigen personeel en middelen of via een werkmaatschappij voor de voorbereiding van de beslissingen over de volgende strategische en vertrouwelijke aangelegenheden voor het netbeheer:

- 1° de exploitatie, het onderhoud en de ontwikkeling van het distributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit;
- 2° de toegang tot het distributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, de aansluiting en aansluitingsvoorwaarden, de technische voorwaarden en de tarieven;
- 3° de boekhouding met betrekking tot het netbeheer;
- 4° de uitbesteding van de werkzaamheden voor de aansluiting, het netbeheer en meterbeheer.

De netbeheerder en zijn werkmaatschappij kunnen geen beroep doen op producenten, invoerders van buitenlands aardgas, leveranciers of tussenpersonen of op ondernemingen die ermee verbonden of geassocieerd zijn, voor de uitvoering van de beslissingen over de volgende strategische en vertrouwelijke aangelegenheden voor het netbeheer:

- 1° contacten met de in aanmerking komende afnemers over de toegang tot het distributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, de aansluitingsvoorwaarden, de technische voorwaarden en de tarieven;
- 2° de boekhouding met betrekking tot het netbeheer.

De Vlaamse Regering kan, na advies van de VREG, bepalen welke aanvullende aangelegenheden als strategisch en vertrouwelijk worden beschouwd in de zin van het eerste of tweede lid.

In afwijking van het eerste lid, kan de Vlaamse Regering de nadere voorwaarden bepalen waaronder de netbeheerder voor de uitoefening van zijn taken, vermeld in het eerste lid, toch een beroep kan doen op derden, met uitzondering van producenten, invoerders van buitenlands aardgas, leveranciers of tussenpersonen, bedrijven die als kerntaak het verwerken van data hebben of op ondernemingen die met die ondernemingen verbonden of geassocieerd zijn.”.

Art. 9. In artikel 4.1.8 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, wordt paragraaf 2 vervangen door wat volgt:

“§2. Een distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij, en hun dochtervennootschappen die rechtspersoonlijkheid hebben, kunnen:

- 1° geen activiteiten ondernemen voor de productie van energie, behalve om het energieverbruik van de eigen gebouwen te dekken;
- 2° niet participeren in een rechtspersoon die actief is in de productie van energie. Hieronder valt niet de productie om het energieverbruik van de eigen gebouwen van die rechtspersoon te dekken.

In afwijking van het eerste lid kunnen een distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij of hun dochtervennootschappen die rechtspersoonlijkheid hebben, activiteiten ondernemen voor de productie van thermische energie of participeren in een rechtspersoon die actief is in de productie van thermische energie voor zover deze activiteit tijdelijk is.

De maximale tijdsperiode waarbinnen de distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij of hun dochtervennootschappen die rechtspersoonlijkheid hebben, de activiteiten, vermeld in het tweede lid, kunnen ondernemen, bedraagt vijf jaar. Deze termijn van vijf jaar kan evenwel op basis van een grondig onderbouwde motivatie maximaal driemaal met twaalf maanden verlengd worden. De Vlaamse

Regering bepaalt de nadere regels aangaande de uitvoering van deze uitzondering.”.

Art. 10. Aan titel IV, hoofdstuk I, afdeling III, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 8 juli 2011, 14 maart 2014 en 24 februari 2017, wordt een onderafdeling III toegevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling III. Activiteiten inzake databeheer”.

Art. 11. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling III, ingevoegd bij artikel 10, een artikel 4.1.8/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.8/2. De activiteiten inzake databeheer omvatten volgende taken:

- 1° het af- en uitlezen van de digitale, elektronische en analoge meters en tellers op de toegangspunten van het distributienet voor:
  - a) allocatie, reconciliatie en facturatie in het kader van de aankoop en verkoop van elektriciteit en aardgas;
  - b) het aanbieden van energiediensten door een derde na expliciete en geïnformeerde toestemming van de afnemer;
  - c) netbeheer en operationele veiligheid;
- 2° het beheren van het toegangsregister;
- 3° het beheren, verwerken, beveiligen en bewaren van de technische, relationele en meetgegevens met betrekking tot de toegangspunten van het distributienet, en het instaan voor de waarachtigheid en nauwkeurigheid ervan;
- 4° de bepaling en de validatie van de injectie en de afname van de producenten en afnemers die aangesloten zijn op het distributienet;
- 5° het verstrekken van de nodige gegevens aan andere netbeheerders, de beheerder van het transmissienet, de vervoeronderneming en de beheerder van het plaatselijk vervoernet in het kader van netbeheer en operationele veiligheid;
- 6° het faciliteren van de ontwikkeling van innovatieve diensten en producten als dat conform de regelgeving met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens is;
- 7° het verstrekken van de nodige gegevens aan de producenten, de evenwichtsverantwoordelijken, de bevrachters, de tussenpersonen, de leveranciers, de beheerder van het plaatselijk vervoernet, de transmissienetbeheerder, de aanbieders van energiediensten, de ESCO's, de aggregatoren, de afnemers en de VREG, voor het vervullen van hun taken of om de energiemarkt te faciliteren en dit op een evenwaardige manier;
- 8° het verstrekken van de nodige gegevens aan overheden voor het uitoefenen van hun taak;
- 9° het verstrekken van geanonimiseerde gegevens voor wetenschappelijk onderzoek.

De netbeheerder is verantwoordelijk voor het verzekeren van het recht van toegang en het recht van verbetering voor wat betreft de gegevens die hij beheert, verwerkt, valideert en bewaart.

De netbeheerder verstrekt de gegevens, vermeld in het eerste lid, 5°, 7°, 8° en 9°, op een transparante, onpartijdige en niet-discriminatoire wijze, zowel ten aanzien van zichzelf als ten aanzien van de partijen, vermeld in het eerste lid, 5°, 7°, 8° en 9°.

De Vlaamse Regering kan, na advies van de VREG, aan de netbeheerder taken en openbardienstverplichtingen opleggen met betrekking tot zijn dienstverlening aan onder andere netbeheerders, producenten, leveranciers, aanbieders van energiediensten en afnemers, en met betrekking tot zijn dienstverlening op het vlak van submeting.”.

Art. 12. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling III, ingevoegd bij artikel 10, een artikel 4.1.8/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.8/3. De netbeheerder of zijn werkmaatschappij zorgt met eigen personeel en middelen voor de voorbereiding van de beslissingen over de volgende strategische en vertrouwelijke aangelegenheden voor het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/2:

1° het aflezen van de meters en tellers;

2° het beheer en de beveiliging van de technische, relationele en meetgegevens.

De netbeheerder of zijn werkmaatschappij kan geen beroep doen op producenten, invoerders van buitenlands aardgas, leveranciers, tussenpersonen, aanbieders van energiediensten, ESCO's, aggregatoren of ondernemingen die met die ondernemingen verbonden of geassocieerd zijn, voor de uitvoering van de beslissingen over de volgende strategische en vertrouwelijke aangelegenheden voor het databeheer, zoals vermeld in artikel 4.1.8/2:

1° contacten met de afnemers over de toegang tot hun gegevens;

2° het aflezen van de meters en tellers;

3° het beheer en de beveiliging van de technische, de relationele en de meetgegevens.

De Vlaamse Regering kan bepalen welke aanvullende aangelegenheden als strategisch en vertrouwelijk worden beschouwd in de zin van het eerste of tweede lid.

De Vlaamse Regering kan de nadere voorwaarden bepalen waaronder de netbeheerder of zijn werkmaatschappij voor de uitvoering van deze taken een beroep kan doen op derden.

In afwijking van het eerste lid, kan de Vlaamse Regering de nadere voorwaarden bepalen waaronder de netbeheerder of zijn werkmaatschappij voor de uitoefening van zijn taken, vermeld in het eerste lid, toch een beroep kan doen op derden, met uitzondering van producenten, invoerders van buitenlands aardgas, leveranciers of tussenpersonen, bedrijven die als kerntaak het verwerken van data hebben of op ondernemingen die met die ondernemingen verbonden of geassocieerd zijn.”.

Art. 13. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling III, ingevoegd bij artikel 10, een artikel 4.1.8/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.8/4. De netbeheerder en zijn werkmaatschappij kunnen de gegevens verkregen bij de uitoefening van zijn taken inzake databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/2, niet gebruiken om commerciële diensten aan te bieden.”.

Art. 14. In hetzelfde decreet wordt een artikel 4.1.11/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.11/6. Onverminderd de toepassing van artikel 82 van de algemene verordening gegevensbescherming is de netbeheerder aan de betrokkene vergoeding verschuldigd van de schade die de betrokkene lijdt als gevolg van een inbreuk in verband met de persoonsgegevens die de netbeheerder beheert, valideert en bewaart. De betrokkene dient hiervoor enkel de schade en het oorzakelijk verband tussen de inbreuk en de schade te bewijzen.

De netbeheerder wordt in de rechten van de betrokkene gesteld ten opzichte van de veroorzaker van de inbreuk, voor de vergoeding die hij heeft betaald met toepassing van dit artikel.”.

Art. 15. In titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet wordt het opschrift van afdeling IX vervangen door wat volgt:

“Afdeling IX. Meters en meetgegevens”.

Art. 16. In titel IV, hoofdstuk I, afdeling IX, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, wordt voor artikel 4.1.22/2 een opschrift ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Onderafdeling I. Plaatsing en functionaliteiten van de digitale meter”.

Art. 17. Artikel 4.1.22/2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011 en vervangen bij het decreet van 14 maart 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4.1.22/2. De netbeheerder plaatst een digitale meter bij netgebruikers met een laagspanningsaansluiting < 56 kVA en in de volgende gevallen met voorrang:

- 1° bij nieuwbouw en ingrijpende renovatie;
- 2° bij verplichte metervervanging;
- 3° bij installatie van nieuwe decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA;
- 4° bij vervanging van bestaande actieve budgetmeters en plaatsing van nieuwe budgetmeters;
- 5° bij bestaande prosumenten;
- 6° bij vervanging van de meters die geplaatst werden in het proefproject slimme meters en in het proefproject digitale budgetmeter van de distributienetbeheerders;
- 7° op verzoek van de netgebruiker.

Indien de meter wordt geplaatst op verzoek van de netgebruiker, zal deze in staan voor de kosten van de plaatsing en indienststelling van deze meter.

Op expliciete vraag van de netgebruiker in de situatie, vermeld in punt 3° en 5°, wordt de productiemeter vervangen door de netbeheerder en desgevallend gekoppeld aan de digitale meter. De netgebruiker staat in voor de kosten van deze productiemeter, de plaatsing en de indienststelling.

De Vlaamse Regering kan op basis van de kosten-batenanalyse bijkomende gevallen bepalen waarin de netbeheerder een digitale meter met voorrang plaatst.

De Vlaamse Regering bepaalt de timing en de modaliteiten voor het plaatsen van de meters, vermeld in het eerste en vierde lid.”.

Art. 18. Aan titel IV, hoofdstuk I, afdeling IX, onderafdeling I, van hetzelfde decreet wordt een artikel 4.1.22/3 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.22/3. De digitale meter:

- 1° kan energiestromen en de kwaliteit ervan meten en registreren;
- 2° kan op afstand communiceren met de distributienetbeheerder;
- 3° bezit de technische mogelijkheid tot communiceren met applicaties van andere marktpartijen;
- 4° kan op afstand het toegangsvermogen instellen en de toegang tot het distributienet verlenen en onderbreken.

De marktpartijen, vermeld in het eerste lid, 3°, verwerken alleen de gegevens die strikt noodzakelijk zijn om hun diensten te verlenen en waarover een overeenkomst werd afgesloten met de betrokkene. Die gegevens zijn toereikend, ter zake dienend en niet overmatig ten opzichte van de doeleinden waarvoor ze gebruikt zullen worden.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden waaraan de digitale meters moeten voldoen.”.

Art. 19. Aan titel IV, hoofdstuk I, afdeling IX, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, wordt een onderafdeling II toegevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling II. Verwerking van gegevens”.

Art. 20. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling II, toegevoegd bij artikel 19, een artikel 4.1.22/4 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.22/4. De betrokkene behoudt de zeggenschap over zijn persoonsgegevens uit de digitale meter, de elektronische meter en de analoge meter conform de diverse rechten en plichten voorzien door de wetgever, tenzij op basis van de gevallen en onder de voorwaarden en waarborgen, bepaald door of krachtens wet of decreet.”.

Art. 21. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/5 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.22/5. De netbeheerder of zijn werkmaatschappij verleent, met inachtneming van het tweede lid en hetgeen bepaald is in artikel 4.1.8/6, aan de volgende partijen toegang tot de gegevens verzameld uit de digitale, elektronische of analoge meter:

- 1° de overheden voor de gegevens die ze gemachtigd zijn te kennen uit hoofde van een wet, een decreet of een ordonnantie;
- 2° de instellingen en de natuurlijke personen of rechtspersonen voor de informatie die ze nodig hebben om de opdrachten van algemeen belang te vervullen die hun zijn toevertrouwd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie;
- 3° distributienetbeheerders en hun werkmaatschappij, beheerders van een gesloten distributienet, de beheerder van het transmissienet, de vervoeronderneming, de beheerder van het plaatselijk vervoernet, producenten, leveranciers, tussenpersonen, bevrachters, evenwichtsverantwoordelijken en de VREG;
- 4° de netgebruiker en in voorkomend geval de natuurlijke persoon van wie de persoonsgegevens worden verwerkt;
- 5° een andere partij, op voorwaarde dat de netgebruiker en in voorkomend geval de natuurlijke persoon van wie de persoonsgegevens worden verwerkt, toestemming heeft gegeven aan die partij;
- 6° elke partij voor zover de gegevens die worden verwerkt volledig geanonimiseerd zijn.

De netbeheerder of zijn werkmaatschappij verleent de partijen, vermeld in het eerste lid, alleen toegang tot die gegevens die strikt noodzakelijk zijn om hun respectieve taken uit te oefenen. Die gegevens zijn toereikend, ter zake dienend en niet overmatig ten opzichte van de doeleinden waarvoor ze gebruikt zullen worden.

De Vlaamse Regering kan nadere voorwaarden en modaliteiten vastleggen met betrekking tot de gegevensuitwisseling tussen netbeheerder of zijn werkmaatschappij en de andere gelegitimeerde partijen.”.

Art. 22. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/6 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.22/6. De netbeheerder of zijn werkmaatschappij beheert, verwerkt, beveiligt en bewaart de technische, relationele en meetgegevens met betrekking tot de toegangspunten tot zijn net, met het oog op de uitvoering van de taken inzake databeheer die hem worden opgelegd in artikel 4.1.8/2.

De netbeheerder of zijn werkmaatschappij beheert, verwerkt, beveiligt en bewaart de technische, relationele en meetgegevens met betrekking tot de toegangspunten tot zijn net, met het oog op de uitvoering van de taken als beheerder van het distributienet en het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, die hem worden opgelegd in de artikelen 4.1.6 en 4.1.22, eerste lid, 2° en 4°.

De technische gegevens, de relationele gegevens en de meetgegevens, vermeld in het eerste en tweede lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

Voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste, tweede en derde lid, is de netbeheerder de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.

De personeelsleden van de netbeheerder die zijn aangesteld als functionaris voor gegevensbescherming ontvangen bij de uitvoering van de aan hen of hun werkmaatschappij in het kader van de algemene verordening gegevensbescherming opgelegde verplichtingen geen directe instructies van de raad van bestuur van de netbeheerder, de Vlaamse overheid of van de publieke of particuliere rechtspersonen, vermeld in artikelen 4.1.22/7 tot en met 4.1.22/12.”.

Art. 23. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/7 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.22/7. De leveranciers verwerken de relationele gegevens en de meetgegevens, waartoe zij via de netbeheerder of zijn werkmaatschappij overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben, met het oog op het klantbeheer en de facturatie, vermeld in artikel 4.3.2.

Alle relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

Voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid, zijn de leveranciers de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.”.

Art. 24. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/8 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.22/8. De aanbieders van energiediensten verwerken technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, waartoe zij via de netbeheerder of zijn werkmaatschappij overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben, met het oog op klantbeheer en het aanbieden van diensten.

Alle technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

Voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid, zijn de aanbieders van energiediensten de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.”.

Art. 25. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/9 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.22/9. De evenwichtsverantwoordelijke en bevrachter verwerken meetgegevens, waartoe zij via de netbeheerder of zijn werkmaatschappij overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben, om tot een evenwicht van het net te komen.

Als deze meetgegevens, vermeld in het eerste lid, ook persoonsgegevens zijn, zijn de evenwichtsverantwoordelijke en de bevrachter voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van het doeleinde, vermeld in het eerste lid, de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.”.

Art. 26. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/10 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.22/10. De overheden verwerken de technische gegevens, de relationele gegevens en de meetgegevens, waartoe zij via de netbeheerder of zijn werkmaatschappij overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben, met het oog op de uitoefening van taken die hun worden opgelegd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie.

Alle technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

De overheden zijn de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in de wetgeving met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, bij de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid.”.

Art. 27. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/11 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.22/11. De instellingen en de natuurlijke personen of rechtspersonen, vermeld in artikel 4.1.22/5, eerste lid, 2°, verwerken technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, waartoe zij via de netbeheerder of zijn werkmaatschappij overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben, met het oog op het vervullen van de opdrachten van algemeen belang die hun zijn toevertrouwd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie.

Alle technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

De instellingen en de natuurlijke personen of rechtspersonen, vermeld in artikel 4.1.22/5, eerste lid, 2°, zijn de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, bij de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid.”.

Art. 28. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/12 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.22/12. De VREG verwerkt technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, waartoe hij via de netbeheerder of zijn werkmaatschappij over-

eenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang heeft, met het oog op het uitvoeren van zijn taken die hem worden opgelegd door of krachtens dit decreet.

Alle technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

Voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid, is de VREG de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.”.

Art. 29. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/13 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.22/13. Als een digitale meter wordt geplaatst, zorgt de netbeheerder ervoor dat de netgebruiker en in voorkomend geval de betrokkene voldoende geïnformeerd en geadviseerd worden over:

- 1° de verplichte informatie met betrekking tot de verwerking van hun persoonsgegevens die op grond van de algemene verordening gegevensbescherming verstrekt moet worden;
- 2° het volledige potentieel dat de meter heeft, over het gebruik van de gegevens van de digitale meter en over de mogelijkheid om hun energieverbruik te controleren.

De partijen, vermeld in artikel 4.1.22/6 tot en met artikel 4.1.22/12, stellen een continu risicobeheersingssysteem met betrekking tot de waarschijnlijkheid en ernst van de uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen op. De voormelde partijen brengen de betrokkenen op de hoogte van de periode waarin hun persoonsgegevens zullen worden opgeslagen, of als dat niet mogelijk is, de criteria om die termijn te bepalen. Als de voormelde partijen gebruikmaken van onderzoekstechnieken zoals datamining, profilering en geautomatiseerde besluitvorming, vermelden ze dat uitdrukkelijk en geven ze inzage in de gebruikte methodologische keuzes.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere procedures en modaliteiten om de transparantie ten aanzien van de betrokkenen te garanderen en misbruik van die gegevens zoveel mogelijk te voorkomen. De Vlaamse Regering bepaalt de uniforme voorwaarden voor het risicobeheersingssysteem, vermeld in het tweede lid.

De Vlaamse Regering kan in samenwerking met de betrokken partijen een gedragscode opstellen waarin bepaald wordt hoe deze partijen moeten omgaan met de gegevens verkregen uit de submeter.”.

Art. 30. In artikel 4.1.29 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 27 november 2015, worden de woorden “met inbegrip van de meetdiensten en” vervangen door de woorden “de activiteiten inzake databeheer”.

Art. 31. Aan titel IV, hoofdstuk I, afdeling XII, onderafdeling II, van hetzelfde decreet, wordt een artikel 4.1.30/1 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.30/1. In afwijking van artikel 4.1.31, §3, 2°, is gedurende een periode van 15 jaar na indienstneming van de installatie voor prosumenten met een installatie die uiterlijk in dienst genomen is op 31 december 2020, de tariefdrager het vermogen van de installatie uitgedrukt in kilowatt of in het geval van een installatie op basis van zonne-energie het maximale AC-vermogen van de omvormer uitgedrukt in kilowatt. Indien de netto-afname van de prosumant tussen twee afrekeningsfacturen groter is dan 0 kWh, wordt voor dat gedeelte van de afname de tariefdrager bepaald op afname uitgedrukt in kilowattuur.

De prosumpt met een installatie die uiterlijk in dienst genomen is op 31 december 2020 heeft echter op elk gewenst moment de mogelijkheid om voor de periode van 15 jaar na indienstneming van de installatie onherroepelijk te kiezen voor een door de VREG bepaalde tariefstructuur, al dan niet met een andere tariefdrager, die gebaseerd is op de werkelijke afname. Deze wordt dan van toepassing na de eerstvolgende meteropname na de aanvraag bij de distributienetbeheerder.

Onverminderd hetgeen bepaald is in het eerste en het tweede lid, kan de prosumpt met een installatie die uiterlijk in dienst genomen is op 31 december 2020, op elk gewenst moment onherroepelijk kiezen voor een derde door de VREG te bepalen tariefstructuur, al dan niet met een andere tariefdrager. Deze wordt dan van toepassing na de eerstvolgende meteropname na de aanvraag bij de distributienetbeheerder.

Onverminderd hetgeen bepaald is in het eerste en het tweede lid, bepaalt de VREG de tariefdrager voor de kosten van de activiteit van het meten, inbegrepen de verzameling, validatie en transmissie van de gemeten data.”.

Art. 32. In artikel 4.1.32, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 27 november 2015, wordt punt 5° vervangen door wat volgt:

“5° de tarieven zijn een afspiegeling van de werkelijk gemaakte kosten, voor zover deze overeenkomen met die van een efficiënte vergelijkbare entiteit of activiteit;”.

Art. 33. Aan artikel 4.2.1, §2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 8 juli 2011, 14 maart 2014, 27 november 2015 en 16 november 2018, worden de punten 10° tot en met 13° toegevoegd, die luiden als volgt:

- “10° de technische en operationele regels die verbonden zijn aan de taken die behoren tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/2;
- 11° de limitatieve lijst van rubrieken van gegevens die de netbeheerder nodig heeft voor de uitvoering van de taken die hem in of krachtens voorliggend decreet worden opgelegd;
- 12° de limitatieve lijst van persoonsgegevens, zoals meetgegevens en afgeleide gegevens, die de distributienetnetbeheerder nodig heeft voor de uitvoering van de taken die hem in of krachtens voorliggend decreet worden opgelegd;
- 13° de lijst van gegevens, waaronder ook persoonsgegevens, die in het toegangsregister worden opgenomen.”.

Art. 34. Aan artikel 4.3.1 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, wordt in paragraaf 1, eerste lid, de zinsnede “of aan de eisen, gesteld door een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte, de federale overheid of een andere gewestelijke bevoegde overheid in verband met de levering van elektriciteit of aardgas” opgeheven.

Art. 35. In artikel 6.1.2, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 24 februari 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° aan punt 5° worden de woorden “of voor werken aan de aansluiting” toegevoegd;
- 2° in punt 6° worden de woorden “voor het uitschakelen van de stroombegrenzer in de budgetmeter voor elektriciteit” vervangen door de woorden “voor technische ingrepen aan de meter die nodig zijn om de opgelegde regelingen in het kader van de sociale openbaredienstverplichtingen mogelijk te maken en die niet vanop afstand uitgevoerd kunnen worden”;

3° het tweede lid wordt vervangen door wat volgt:

“In de gevallen, vermeld in punt 6°, 7° en 8°, van het eerste lid, kan de afsluiting pas na een advies van de lokale adviescommissie.”;

4° tussen het tweede en het derde lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In het geval, vermeld in het eerste lid, 5°, kan de afsluiting pas na een advies van de lokale adviescommissie, met uitzondering van de gevallen, vermeld in artikel 4.1.22/2, eerste lid, en onverminderd de bepalingen van toepassing op budgetmeters, vermeld in artikel 4.1.22, eerste lid, 4°, in fine.”.

Art. 36. In artikel 7.1.1 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2012 en gewijzigd bij de decreten van 28 juni 2013, 20 december 2013, 14 maart 2014, 27 november 2015 en 16 november 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 wordt het vijfde lid vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse Regering kan de toekenning van groenestroomcertificaten ook beperken op basis van het aantal vollasturen die gehanteerd worden in de berekeningsmethodiek van de onrendabele top voor die hernieuwbare energietechnologie. De Vlaamse Regering kan daarnaast voor nieuwe installaties en verlengingsaanvragen met betrekking tot de periodes, vermeld in artikel 7.1.1, §1, vierde en vijfde lid, van bestaande installaties het aantal groenestroomcertificaten begrenzen tot een bepaalde hoeveelheid groenestroomcertificaten.”;

2° er wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§4. De Vlaamse Regering kan bepalen dat er geen groenestroomcertificaten worden toegekend voor de productie tijdens periodes met negatieve elektriciteitsprijzen. De Vlaamse Regering bepaalt hierbij de nadere modaliteiten.”.

Art. 37. Aan artikel 7.1.2 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2012 en gewijzigd bij de decreten van 28 juni 2013 en 14 maart 2014, wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§5. De Vlaamse Regering kan bepalen dat er geen warmte-krachtcertificaten worden toegekend voor de productie tijdens periodes met negatieve elektriciteitsprijzen. De Vlaamse Regering bepaalt hierbij de nadere modaliteiten.”.

Art. 38. In artikel 7.1.5, §4, vierde lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 6 mei 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “vierde lid” worden vervangen door de woorden “derde lid”;

2° het percentage “11%” wordt vervangen door het percentage “4%”;

3° het jaartal “2021” wordt vervangen door het jaartal “2026”.

Art. 39. In artikel 13.3.1, §2, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “een van de administratieve geldboetes, vermeld in artikel 13.3.2 tot en met 13.3.4,” vervangen door de zinsnede “een van de administratieve geldboetes, vermeld in artikel 13.3.2, 13.3.3, 13.3.4 of 13.3.6,”.

Art. 40. Aan titel XIII, hoofdstuk III, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt een afdeling V toegevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling V. Administratieve geldboete bij misbruik van gegevens uit meters”.

Art. 41. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling V, toegevoegd bij artikel 40, een artikel 13.3.6 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 13.3.6. De VREG legt aan iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon die de gegevens die de netbeheerder verzamelt conform artikel 4.1.8/2, aanwendt op een wijze die niet in overeenstemming is met de bepalingen van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, een administratieve geldboete op die niet lager mag zijn dan 1000 euro en niet hoger mag zijn dan 20 miljoen euro of voor een onderneming 4% van de totale wereldwijde jaaromzet in het voorgaande boekjaar, als dat cijfer hoger is.”.

Art. 42. In titel XV, hoofdstuk III, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 december 2017, wordt een artikel 15.3.5/12 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 15.3.5/12. Bij bestaande decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA en decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA die geïnstalleerd worden tot en met 31 december 2020, wordt gedurende vijftien jaar vanaf de indienstname van de installatie de elektrische productie van de installatie die geïnjecteerd wordt op het distributienet, jaarlijks in mindering gebracht van de afname. Als de termijn van vijftien jaar verstrijkt voor 31 december 2020, wordt die elektrische productie in mindering gebracht tot en met die datum.

Het in mindering brengen, vermeld in het eerste lid, gebeurt maximaal ten belope van de afname. Voor de bepaling van de vermelde vermogensgrens wordt geen rekening gehouden met een softwarematige beperking van het vermogen.

Het in mindering brengen, vermeld in het eerste lid, heeft geen betrekking op de distributietarieven.

De gebruikers van de productie-installaties, vermeld in het eerste lid, kunnen er echter op elk moment voor kiezen om over te stappen naar het systeem dat geldt voor dezelfde decentrale productie-installaties geïnstalleerd vanaf 1 januari 2021, vermeld in artikel 15.3.5/13. Deze afstand van het recht, vermeld in het eerste lid, is onherroepelijk.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen met betrekking tot het in mindering brengen van de productie door decentrale productie-installaties, vermeld in het eerste lid.”.

Art. 43. In hetzelfde decreet wordt in hetzelfde hoofdstuk III een artikel 15.3.5/13 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 15.3.5/13. Voor productie-installaties voor zonne-energie met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA die geïnstalleerd worden vanaf 1 januari 2021 moet de elektrische productie die geïnjecteerd wordt op het distributienet worden opgekocht.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere modaliteiten, en wie tegen welke minimumvergoeding moet opkopen.”.

Art. 44. In hetzelfde decreet wordt in hetzelfde hoofdstuk III een artikel 15.3.5/14 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 15.3.5/14. Artikel 4.1.8, §2, is niet van toepassing op de productie van thermische energie in projecten die op datum 1 januari 2018 al in aanbouw of operationeel zijn, of waarvoor op die datum de nodige vergunningen werden verkregen.”.

Art. 45. In hetzelfde decreet wordt in hetzelfde hoofdstuk III een artikel 15.3.5/15 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 15.3.5/15. De leveranciers die actief zijn in het Vlaamse Gewest en die op de dag van inwerkingtreding van artikel 4.3.1, §1, eerste lid, van dit decreet, zoals gewijzigd bij het decreet van [...] tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de uitrol van digitale meters en tot wijziging van artikel 7.1.1, 7.1.2 en 7.1.5 van hetzelfde decreet, nog geen leveringsvergunning van de VREG zouden hebben, krijgen bij wijze van overgangsregeling zes maanden de tijd vanaf de dag van inwerkingtreding van voormeld artikel om een leveringsvergunning van de VREG te verkrijgen.”.

Art. 46. De Vlaamse Regering bepaalt voor artikel 3 tot en met artikel 30, artikel 32, artikel 33, artikel 35, artikel 39 tot en met artikel 41 en artikel 44 de datum van inwerkingtreding.

Artikel 31 treedt in werking op 1 juli 2019.

Artikel 38 heeft uitwerking vanaf 1 april 2018 en is voor het eerst van toepassing op de groenestroomcertificaten die vanaf die datum op grond van artikel 7.1.1, §1, vierde en vijfde lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 worden verleend voor de productie van hernieuwbare energie uit biomassa.